

Nam Định đẩy mạnh giáo dục truyền thống qua di sản văn hóa

15:05 16/01/2025

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ, việc bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa truyền thống càng trở nên quan trọng. Một trong những phương thức hiệu quả để giáo dục truyền thống cho học sinh là thông qua việc kết hợp di sản văn hóa vào chương trình học tập. Những hoạt động này không chỉ giúp học sinh hiểu rõ hơn về lịch sử, văn hóa dân tộc, mà còn khơi dậy niềm tự hào, tinh thần yêu nước và trách nhiệm đối với quê hương đất nước.

Bảo tàng - nơi kết nối giữa quá khứ và tương lai

Bảo tàng tỉnh Nam Định, với hơn 25.000 hiện vật, trong đó có khoảng 2.000 hiện vật có giá trị lịch sử và văn hóa cao, là một trong những điểm đến lý tưởng để giáo dục truyền thống cho học sinh. Được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là bảo tàng hạng I, nơi đây không chỉ là nơi lưu giữ những di sản quý báu, mà còn là một "trường học ngoài lớp học" vô cùng bổ ích.

Mỗi hiện vật, tài liệu và hình ảnh tại bảo tàng đều mang đến những câu chuyện lịch sử sống động, giúp học sinh dễ dàng tiếp cận và hiểu sâu sắc về những giai đoạn quan trọng trong lịch sử dân tộc.

Ông Hoàng Văn Cương, Giám đốc Bảo tàng tỉnh Nam Định, chia sẻ: "Bảo tàng không chỉ là nơi trưng bày hiện vật, mà còn là không gian giúp học sinh kết nối với quá khứ, từ đó hình thành lòng tự hào dân tộc và khơi dậy tinh thần học hỏi."

Thực hiện đề án "Đẩy mạnh các hoạt động học tập suốt đời trong thư viện, bảo tàng, nhà văn hóa, câu lạc bộ", từ năm 2016, nhiều trường học đã đăng ký các chương trình hoạt động ngoại khóa cho học sinh tại Bảo tàng tỉnh như tổ chức các trò chơi dân gian; hướng dẫn các em tham quan, học tập các nội dung trưng bày về lịch sử tỉnh Nam Định với các chủ đề: "Nam Định - Mảnh đất ghi đậm dấu ấn người Việt cổ", "Văn hóa thời Lý trên đất Nam Định", "Hành cung Thiên Trường qua hệ thống di sản văn hóa thời Trần", "Sưu tập hiện vật thời Lê,

Nguyễn”, “Nam Định trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ”...

Học sinh tham gia “Giờ học lịch sử” tại Bảo tàng tỉnh Nam Định.

Cùng với các chương trình giáo dục chuyên đề, những năm qua, Bảo tàng tỉnh đã tổ chức các chương trình giáo dục đa dạng như: tổ chức các trò chơi dân gian truyền thống và đương đại; biểu diễn văn hóa phi vật thể múa rối nước, hát Châu văn, hát Xẩm...

Các hoạt động tìm hiểu tín ngưỡng thờ Mẫu Tam Phủ của người Việt; thi tìm hiểu phong tục Tết Nguyên đán, Tết Trung thu, tổ chức hoạt động chợ quê ngày Tết... Tổ chức các tiết học lịch sử, mỹ thuật tại bảo tàng. Nhờ các cách làm đồng bộ, hiệu quả, Bảo tàng tỉnh là địa chỉ quen thuộc để các cơ sở giáo dục trong và ngoài tỉnh đến tham quan, tìm hiểu.

Ông Hoàng Văn Cương, Giám đốc Bảo tàng tỉnh Nam Định nhấn mạnh: Đối tượng khách tham quan chính của Bảo tàng tỉnh phần lớn là học sinh. Đây là nhóm đối tượng trọng tâm của bảo tàng, vì vậy bảo tàng chú trọng xây dựng các chương trình giáo dục phù hợp. Theo thống kê của Bảo tàng Nam Định, trung bình mỗi năm có 12 nghìn lượt khách tham quan từ các đơn vị, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước, trong đó có khoảng 9 nghìn lượt học sinh, sinh viên của các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh.

Giáo dục truyền thống qua các chương trình ngoại khóa

Trong những năm qua, các trường học tại Nam Định đã chú trọng đến việc đưa học sinh tham gia các hoạt động ngoại khóa tại bảo tàng. Các chương trình này không chỉ giúp học sinh tìm hiểu về lịch sử địa phương mà còn tạo cơ hội để các em trải nghiệm thực tế, học hỏi những giá trị văn hóa từ các thế hệ đi trước.

Cô Hoàng Thị Minh Nguyệt, Hiệu trưởng Trường THCS Trần Bích San, cho biết: "Những chuyến tham quan bảo tàng giúp học sinh hiểu thêm về lịch sử quê hương, đồng thời hình thành tình yêu và trách nhiệm đối với các giá trị văn hóa, di sản của dân tộc."

Nằm trong lòng thành phố Nam Định, Trường THPT Ngô Quyền có điều kiện thuận lợi trong việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm tại các di sản văn hóa. Năm học nào học sinh các khối lớp cũng được tham quan, học tập chuyên đề tại bảo tàng tỉnh, di tích lịch sử văn hóa.

Năm học này, học sinh trường THPT Ngô Quyền tham gia học tập, trải nghiệm chủ đề "Theo dòng lịch sử" tại Bảo tàng Nam Định. Buổi học giúp các em học sinh khối 10 làm quen với các hoạt động trải nghiệm và thực hành môn học. Tại đây, các em được các cô giáo dạy Lịch sử và cán bộ của Bảo tàng hướng dẫn tìm hiểu các sự kiện lịch sử, văn hóa thông qua các tài liệu, hiện vật trưng bày. Các em cũng được tận mắt chứng kiến những hiện vật, di vật lịch sử của Nam Định từ thời kỳ tiền sử, sơ sử, đến thời kì khởi nghĩa giành chính quyền, kháng chiến chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và thời kì đổi mới.

Học sinh được tìm hiểu sâu sắc về triều đại nhà Trần với "Hào khí Đông A" niềm tự hào của quê hương Nam Định. Bên cạnh đó, các em còn được tham quan các gian trưng bày theo chuyên đề như "Tín ngưỡng thờ Mẫu Tam phủ của người Việt - Bản sắc và giá trị"; "Bác Hồ với Đảng bộ và nhân dân Nam Định"; "Những kỷ vật đi cùng năm tháng"; "Không gian Bếp Việt truyền thống vùng đồng bằng Bắc Bộ"...- Cô giáo Nguyễn Thị Ngoan, giáo viên môn Lịch sử, Trường THPT Ngô Quyền cho biết.

Em Đinh Phương Ly, học sinh lớp 10A1 Trường THPT Ngô Quyền bày tỏ: "Đây là tiết học lịch sử tuyệt vời nhất của em từ trước đến nay. Qua tham quan Bảo tàng tỉnh đã giúp chúng em được tận mắt thấy những hiện vật lịch sử; hiểu thêm về truyền thống cách mạng của quê hương Nam Định".

"Việc giảng dạy ngoài không gian lớp học của giáo viên Lịch sử trường THPT Ngô Quyền không những góp phần nâng cao chất lượng dạy và học môn Lịch sử mà còn rèn luyện phương pháp học tập tích cực cho học sinh đáp ứng yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông 2018". - Cô giáo Nguyễn Thị Ngoan cho biết thêm.

Học sinh Mầm non Việt Mỹ tham gia hoạt động giáo dục tại Bảo tàng tỉnh Nam Định.

Vừa qua, Bảo tàng tỉnh đã tổ chức thành công chương trình giáo dục với chủ đề “Em yêu chú bộ đội” đã thu hút sự hưởng ứng tham gia của nhiều cơ sở giáo dục trên địa bàn thành phố Nam Định. Tham gia chương trình, các em nhỏ được tìm hiểu khái quát về lịch sử mảnh đất và con người Nam Định; trong đó, tìm hiểu về cuộc sống, chiến đấu của người lính Bộ đội Cụ Hồ trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ thông qua trưng bày chuyên đề “Những kỷ vật đi cùng năm tháng”.

Cô giáo Nguyễn Thị Kim, quản lý cơ sở mầm non tư thục Việt Mỹ chia sẻ: “Tổ chức chương trình học tập ngoại khóa tại Bảo tàng tỉnh là một trong những hoạt động thường xuyên của nhà trường. Nhà trường mong muốn giáo dục truyền thống cho các con từ khi còn nhỏ. Dù các con chưa nhận thức được nhiều nhưng tôi tin những buổi hoạt động ngoại khóa như này sẽ dần hình thành ý thức, trách nhiệm, tình yêu đối với quê hương đất nước”.

Giáo dục truyền thống qua di sản văn hóa là một phương thức giáo dục bền vững. Các hoạt động tại bảo tàng và di tích lịch sử không chỉ giúp học sinh hiểu rõ hơn về quá khứ mà còn tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển của thế hệ trẻ, khơi dậy lòng yêu nước và trách nhiệm với các giá trị văn hóa dân tộc. Đây là hướng đi quan trọng trong việc xây dựng một thế hệ trẻ vững mạnh, tự hào về truyền thống và sẵn sàng đóng góp cho sự phát triển của đất nước.

